

Rapport visitatie 14 juni 2019

Landgoed Mookerheide

route bij het Jachtslot

(versie 05-07-2019)

www.natuurzonderdrempels.nl

C.J. van Helteren, secretaris
Reigershof 1 4921 VP Made
cjhelteren01@hetnet.nl

Advies van het Kenniscentrum Groen & Handicap betreffende de bereikbaarheid, de toegankelijkheid en het gebruik van voorzieningen van de route op Landgoed Mookerheide voor mensen met een lichamelijke beperking.

Op ongeveer tien minuten rijden van Nijmegen vind je de Mookerheide. Een natuurgebied met uitgestrekte heidevelden, mooie bossen en een rijke geschiedenis. Dé ideale plek om te wandelen en te genieten van de rust. Een mooi gebied dat een bezoek meer dan waard is. Door de grote hoogteverschillen op de Mookerheide is het natuurgebied minder geschikt is voor rolstoelen. Op het nabij gelegen Landgoed Mookerheide zijn nauwelijks hellingen en is het gebied wel geschikt om een rolstoeltoegankelijk pad aan te brengen.

De visitatie

Op 14 juni 2019 heeft een visitatiecommissie van het kenniscentrum Groen & Handicap een bezoek gebracht aan Landgoed Mookerheide om met name te kijken naar de bereikbaarheid van het gebied, de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van voorzieningen (btb).

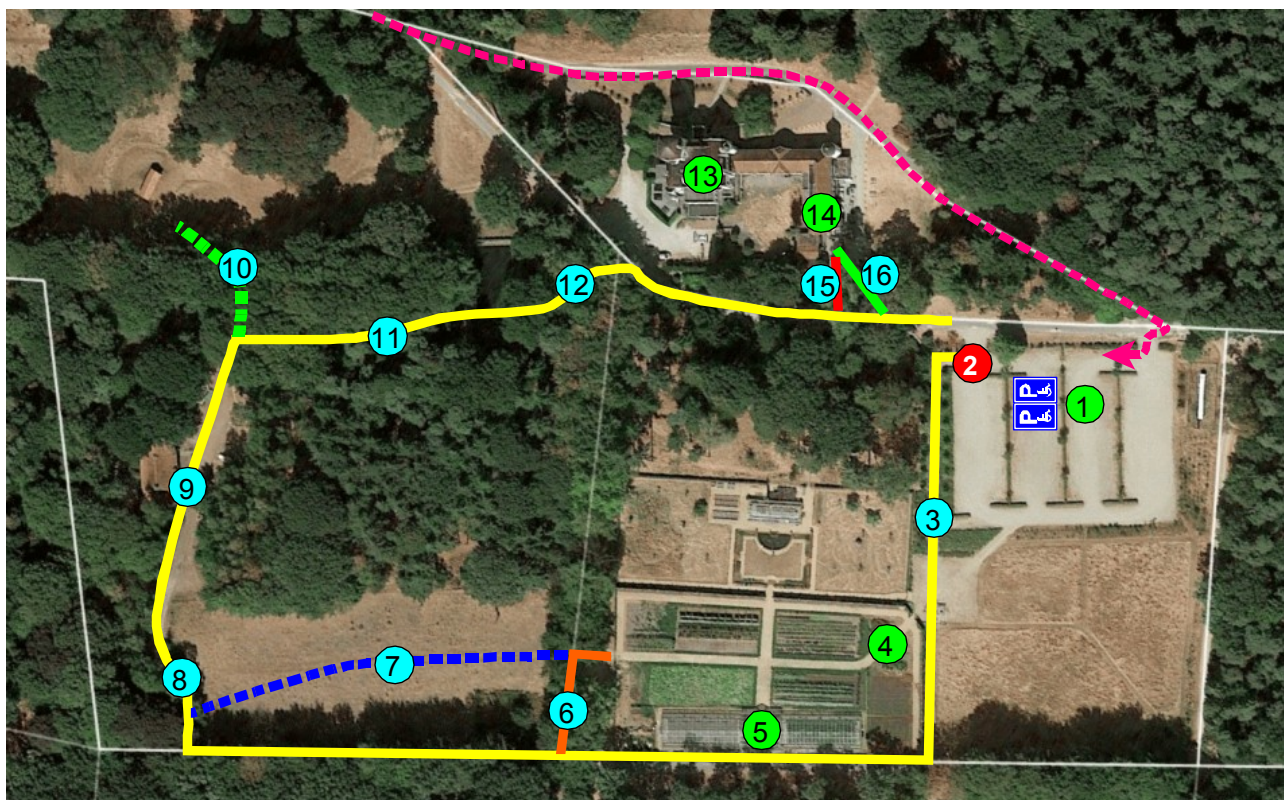
Ook de informatievoorziening en verspreiding alsmede de communicatie van Natuurmonumenten naar de bezoekers is daarbij onder de loep genomen.

Dit advies is gebaseerd op het handboek '[Samen Op Pad](#)' van het kenniscentrum Groen & Handicap.

De **visitatiecommissie** bestond uit:

Cees van Helteren	Kenniscentrum Groen & Handicap
Job Haug	Kenniscentrum Groen & Handicap
Eke van den Berg	Natuurmonumenten (Projectmanager)
Bart van der Aa	Natuurmonumenten (Coördinator natuurbeheer)
Laurens	Natuurmonumenten (stagiair)
Els van der Made	Ervaringsdeskundige (rolstoelgebruiker)

Overzicht terrein

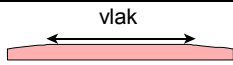

De gele lijn geeft een vrij vlakke route aan, die door het aanbrengen van een berijdbare halfverharding geschikt gemaakt kan worden voor rolstoelgebruikers. Hier en daar zijn kleine hoogteverschillen en mensen die gebruik maken van een handbewogen rolstoel zullen mogelijk enige hulp nodig hebben. Bovenstaande route voert langs de kruiden- en moestuin en door het bos. De wandelroute heeft een lengte van ca 700 m.

De rijbaan langs het slot wordt vernieuwd. Ook het jachtslot wordt gerenoveerd.

4. Bevindingen en advies

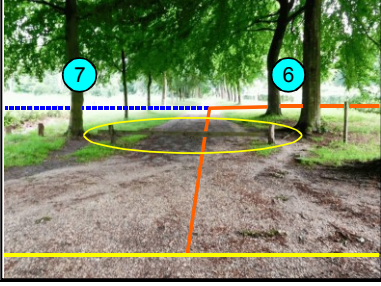
( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
Bereikbaarheid				
1.	Op ca 900 m afstand ligt Station Mook Molenhoek, dat toegankelijk is voor rollator, rolstoel en scootmobielgebruikers. De totale lengte voor mensen die met de trein komen is dan 2 x 900m + 700m = 2500m lang.	1.1.	<ul style="list-style-type: none"> Voldoet. 	Green
2.	De parkeerplaats (1) bestaat nu uit los grind dat ongeschikt is voor rolstoelen. 	2.1.	<ul style="list-style-type: none"> Vervang het grind door asfalt of een andere verharding (een halfverharding zoals Padvast is ongeschikt voor een parkeerplaats). 	Red
3.	Er ontbreken algemene gehandcaptenparkeerplaatsen.	3.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng tenminste één en bij voorkeur twee algemene gehandcaptenparkeerplaatsen aan. Zorg dat deze minimaal 3,5 m breed zijn. Voorzie deze parkeerplaatsen van een duidelijke markering en van verkeersbord E6. Breng dit verkeersbord zodanig aan dat automobilisten die komen aanrijden het bord zien. Zie ook 'Voetpaden voor iedereen' 	Red
Wandelroute (startpunt (2))				
4.	De wandelpaden bestaan uit verschillende materialen, zowel asfalt, steenslag als bosgrond. De wandelroute (zie gele lijn op de plattegrond) wordt geschikt gemaakt voor rolstoelgebruikers.	4.1.	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de toegankelijke wandelroute vlak, stevig en berijdbaar is. 	Red

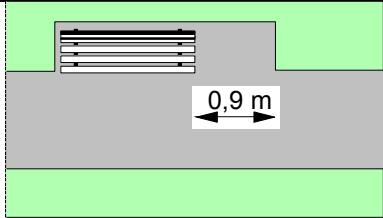
( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red	
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow	
		Minder urgent		Blue	
		Voldoet al		Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit		White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
	De nieuwe paden worden voorzien van dwarshellingen (bolle paden) voor een goede afwatering. Dwarshellingen zijn zeer hinderlijk voor rollators en rolstoelen. Deze hebben de neiging om van het pad te rijden. Dwarshellingen mogen nooit steiler zijn dan 1:50 !	4.2.	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de bovenkant van het pad voor ca 1 m vlak en horizontaal is. 	Red	
5.	<p>De muren rond de nutstuin zijn voorzien van verschillende fruitgewassen. De meeste groeien langzaam en zullen geen problemen geven.</p> <p>Langs het eerste deel van het pad (3) zijn bramen en Japanse wijnbes aangebracht. Dit zijn snelle groeiers met doornen.</p>		5.1.	<ul style="list-style-type: none"> Houd planten met doornen en andere snelle groeiers goed in de gaten en snoei deze bijtijds zodat deze geen hinder geven of lekke banden kunnen veroorzaken. 	Red
6.	Vanaf het asfaltpad achter de kas is een afslag (8) naar de werkschuur die vrij steil is.		6.1.	<ul style="list-style-type: none"> Zorg bij het aanbrengen van het nieuwe pad dat de helling zo flauw mogelijk is. Voorkom dat het nieuwe pad beschadigd wordt door voertuigen. 	Red

( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
7.	Voor de werkschuur (9) ligt een stevige vlakke halfverharding die ook redelijk bestand is tegen het werkverkeer dat hier regelmatig overheen rijdt. 	7.1.	<ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om dit materiaal niet te vervangen, omdat de nieuwe halfverharding 'Padvast' waarschijnlijk niet of nauwelijks bestand is tegen werkverkeer. 	Red
8.	50 m vanaf de werkschuur staan bijenkasten die bereikbaar zijn via gemaaide paden. Er ontbreekt een aansluiting (10) vanaf het halfverharde pad met de gemaaide paden. 	8.1.	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de gemaaide paden via een verhard of halfverhard pad bereikbaar zijn. 	Blue

( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red			
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow			
		Minder urgent	Blue			
		Voldoet al	Green			
		Geen opmerking/geen prioriteit	White			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit		
9.	Bij (11) loopt het pad over een vlakke bestrating van betonnen tegels. Dit deel van het pad bevindt zich onder de bomen en zal altijd vochtig zijn.		9.1.	<ul style="list-style-type: none"> Herbestraat dit pad en zorg dat alle tegels vlak en horizontaal liggen. Wanneer de tegels worden verwijderd vervang deze dan door een materiaal dat bestand is tegen vocht en schaduw en in alle omstandigheden goed berijdbaar blijft. 'Padvast' is minder goed bestand tegen schaduw en vocht en verliest zijn stevigheid. 	Red	
10.	Het huidige pad (12) eindigt voor het Jachtslot (13) via een steile helling.		10.1	<ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om het pad achter de bomen te verplaatsen, zodat het in een flauwe helling aansluit op de rijbaan voor het jachtslot. 		Red
Nutstuin en kassen						
11.	Bezoekers kunnen ook door de nutstuin (4) lopen en de kassen (5) bezoeken. De paden in de nutstuin bestaan uit een mengsel van zand/grind/leemachtige dat volgens de beheerder in droge omstandigheden stevig en goed berijdbaar is door rolstoelen.		11.1	<ul style="list-style-type: none"> Voldoet. 	Green	

( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red	
		Urgent maar van iets lagere orde		Oranje	
		Minder urgent		Blauw	
		Voldoet al		Groen	
		Geen opmerking/geen prioriteit		Wit	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
12.	De beplanting langs de muren is via paden bereikbaar. Alle gewassen zijn goed zichtbaar en betastbaar (voor blinden).		12.1	<ul style="list-style-type: none"> Voldoet. 	Green
13.	Het pad uit de nutstuin voert door een hekwerk (rollaag van metselwerk) dat aan beide zijden een drempel heeft.		13.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de drempel aan beide zijden van de rollaag minimaal is. 	Red
14.	Vanaf de kas sluit pad (6) aan op het doorgaande wandelpad. Deze route wordt nu geblokkeerd door een balk over de weg.		14.1	<ul style="list-style-type: none"> Verwijder de balk uit de looproute. 	Red
15.	Op het plan wordt een optie voor een aansluitend pad (7) door het weiland aangegeven.		15.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat dit nieuwe pad geschikt is voor rolstoelen. 	Blue

( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red			
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow			
		Minder urgent	Blue			
		Voldoet al	Green			
		Geen opmerking/geen prioriteit	White			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit		
Kassen (5)						
16.	<p>De toegangsdeur van de kas heeft een drempel en voor de deur is een rooster aangebracht. Dit rooster is te licht voor zware rolstoelen.</p> <p>Wanneer de druk over het rooster wordt verdeeld, bijvoorbeeld door het aanbrengen van een plank, is dit rooster wel geschikt. Zo'n plank is tegelijk een goede overbrugging voor de drempel.</p>		16.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng bij de toegangsdeur een plank aan (minimaal 1m breed) voor rolstoelgebruikers. Breng op de plank een rolstoelsymbool aan. 		Yellow
17.	<p>Rolstoelgebruikers kunnen in de hal van de kas rijden zodat zij vanaf een afstand de planten in de kas kunnen aanschouwen.</p> <p>De halfverharding in de kas is ongeschikt voor rolstoelen. Dit heeft ook te maken met de draaibewegingen die een rolstoel op een klein oppervlak moet maken.</p>		17.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng in de hal van de kas een verharding aan. 		Yellow
Meubilair						
18.	Langs de route ontbreken banken.		18.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng tenminste om de 200 m een bank aan, met uitzicht op de natuur. Zorg dat de banken via een vlak pad bereikbaar zijn met een rolstoel en dat een rolstoel naast de bank plaats kan nemen. 		Red

( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red		
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow		
		Minder urgent		Blue		
		Voldoet al		Green		
		Geen opmerking/geen prioriteit		White		
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit		
19.	In de nutstuin staat een picknicktafel. Aan de kopse kant is enige ruimte voor een rolstoel. Eigenlijk zou dat minimaal 0,6 m moeten zijn (gele pijl), maar deze bank is goed bruikbaar. Deze picknicktafel wordt regelmatig verplaatst.		19.1	<ul style="list-style-type: none"> Deze picknicktafel voldoet. 	Green	
Landwinkel de Mookerheide in de oude kapel (14)						
20.	De Landwinkel is bereikbaar via een pad met een steile helling (15) en via een pad met een flauwe helling (16). Bezoekers hebben niet direct in de gaten dat er 2 paden zijn en zullen geneigd zijn het steile pad te nemen.		20.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat bezoekers via het pad (16) met de flauwe helling (geel) naar de Landwinkel worden geleid. 		Yellow
21.	Voor de ingang van de Landwinkel is een bordes met 2 traptreden aangebracht dat wordt overbrugd door een helling. De hellingshoek voldoet, maar de helling is smal en er ontbreekt een afrijbeveiliging.		21.1	<ul style="list-style-type: none"> Voorzie de helling van een afrijbeveiliging met een hoogte van 6 a 8 cm. 		Yellow

( ) = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
Jachtslot de Mookerheide				
22.	Er worden plannen gemaakt om het Jachtslot te restaureren. Deskundigheid is belangrijk omdat veel voorzieningen die met goede bedoelingen worden aangebracht achteraf niet of nauwelijks bruikbaar blijken te zijn. Onderzoek naar nieuwe rolstoel toegankelijke toiletten heeft uitgewezen dat ca 80 % van deze toiletten niet voldoet !	22.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat het jachtslot toegankelijk is. Wij raden aan om bijtijds deskundigen op het gebied van toegankelijkheid in te schakelen zodat alles wat qua toegankelijkheid kan worden gerealiseerd bijtijds wordt meegenomen in de plannen. 	Red
Natuurbegraven Nederland				
23.	Een deel van het aansluitende terrein wordt ingericht als natuurbegraafplaats.	23.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de begraafplaats bereikbaar is via een rolstoeltoegankelijk pad. 	Yellow